

læggelsen af de tilsvarende Love for Rigsdagen, hvorfor er Regjeringen ikke først gaaet til Rigsdagen og har erhvervet Expropriationsretten over disse Grunde? Jeg skal nu ikke indlade mig paa at afgjøre det Spørgsmaal, hvilken af disse Fremgangsmaader der vilde have været den rette, men en af dem maatte man følge, og den omtalte Indvending kunde reises, hvilken Fremgangsmaade Regjeringen end havde valgt; man maa begynde det ene Sted, og naar Sagen er forberedt der, kan man gaae til det andet Sted. — Den sidste ærede Taler har baade i sit første og andet Foredrag talt om de Penge, som Statskassen skulde tjene ved denne Lov; jeg er meget tilbøjelig til at tiltræde den ærede Indenrigsministers Mening om, at de Penge, Statskassen fortjener ved denne Lov, vistnok ikke vilde blive saa overordentlig store; det er imidlertid vel muligt, at der bliver et Overflud, som gaar ind i Statskassen, men hvad Ulykke er det? Skulde det absolut være Betingelsen for, at man gav sit Samtykke til denne Forretning, at Statskassen skulde lide Tab derved? Om Statskassen fik nogen Fordeel deraf, hvad Ulykke vilde det da være? Ere vi, der sidde her i denne Sal, ikke satte til at varetage ogsaa Statskassens Interesse? Vi varetage den ogsaa ved saamange Veiligheder, og hvorfor vil man da betragte det som noget Forførdeligt, om Statskassen muligviis kunde have nogen Fordeel, om Indtægterne ved denne Forretning muligviis bleve noget større end Udgifterne? Det maa dog ogsaa erindres, at i det Dieblif, Statskassen ved denne Forretning fortjener Noget, saa mister den jo en Ret, som den hidtil har havt; nu har den en Ret, som den afstaaer og faaer Penge for, det synes jo at være ganske simpelt. Den samme ærede Taler yttrede i sit første Foredrag, at de nuværende Eiere af Grundene mellem Fæstningsværkerne og Søerne kunne have nogen Absigt til, at det Servitut, der hviler paa Grundene, skulde falde bort uden Erstatning; men det er aldeles ubegrundet, det have de slet ikke nogen Anledning til at antage; der har aldrig været givet dem noget som helst Haab om, at det Servitut, som nu hviler paa Grundene, skulde falde bort. Dersom Loven ikke vedtages, dersom den hele Sag

standsbes, blive Fæstningsværkerne liggende, saa bliver Servitutet hvilende paa Eiendommene, og saa bliver den hele Tilstand, som den nu er; den samme Ubehagelighed, hvorunder de nu lide, idet de ikke ere frie Herrer over deres Eiendomme, vedbliver altsaa at bestaae. I dette Dieblif vide Eierne ikke, om de vilde faae deres Grunde exproprierede eller ikke; vedtages Loven, vil der komme et Resultat ud, men hvad vil ssee, naar man forkaster denne Lov? Ere Eierne da blevne sikre paa at beholde deres Eiendomme? Nei, aldeles ikke; en saadan Lov kan jo bringes frem igjen i Rigsdagen om et Aar, om to Aar, til enhver Tid, og der er al Sandsynlighed for, at det vil ssee (Stemmer: Saa forkaste vi den!). Ja, naar den forkastes i Aar og kommer frem igjen næste Aar, kan den atter forkastes, men der er aldeles ingen Sikkerhed for, at den ikke om to eller tre Aar bliver vedtagen, og den Usikkerhed, som Eierne nu ere underkastede, vil altsaa vedblive at bestaae, de vilde slet ikke faae nogen Sikkerhed for, at de komme i fast Besiddelse af deres Eiendomme. Det forekommer mig ogsaa, at den ærede sidste Taler i sit første Foredrag yttrede sig urigtigt med Hensyn til Lovudkastets § 3, som om der var Tale om, at det var administrativ Villkaarlighed istedetfor Domstolene, som derefter skulde skrive ind; men der er jo slet Intet overladt til Administrationen, det er jo Lovgivningsmagten, der fastsætter § 3, og naar Loven udkommer med denne Paragraph, enten i den Form, som den nu har, eller i en anden, saa er det jo ikke administrativ Villkaarlighed, men den lovgivende Magt, som har fastsat, at denne Sag skal ordnes paa den Maade. Den ærede Rigsdagsmand for Sørs Amts 1ste Valgkreds (Müllén) var af den Mening, at de nuværende Fæstningsværker ikke længere være til nogen Nytte, og at, idet man i Aaret 1852 gav Loven om Flytningen af Demarcationslinien, det tidligere opgivne; men det kan jo slet ikke nytte, at den ærede Rigsdagsmand er af den Mening, det hjælper jo ikke dem, der besidde de Eiendomme, hvorom der her er Tale, det allerringeste, om den ærede Rigsdagsmand eller selv om vi Alle her vare af den Anskuelse, saalænge Krigsmini-